

שיר בלהות

פָּרְתוּ אֶת עַפְפֵּי
וְשָׂמוּ אוֹתוֹ בְּחֹדֶר קְלָא מְרָאוֹת
וְהָיָה רוּחַ רֶק עֲצָמוֹ
וְלֹא יָכַל לְעֶצֶם עֵין
וְהָיָה מְבִיט בּוֹ בְּשַׁלְּוֹת
וְהָיָה מְבִיט בּוֹ בְּשִׂנְאָה
וְהָיָה אוֹמֵר כַּל דְּבַר רַע עָלָיו
וְהָיָה הוֹרֵג עֲצָמוֹ פְּסִיכוֹלוֹגִית
וְהָיָה בּוֹרֵחַ לְכָל פְּנֵה
וְנִתְקַל בְּעֲצָמוֹ
עַד שֶׁלְּמַד לִנְפֵץ וְלִשְׂבֵר
וְלְהַפְךָ דְּבָרִים לְמִשְׁהוֹ אֲחֵר
וְהָיָה מְנַצֵּל דְּמִינוֹ בְּכָל אַפְנִים
עַד לְשַׁנְעוֹן וְעַד לְרִית
וְהָיָה מְנַשֵּׂק עֲצָמוֹ בְּמִרְאָה
וְרָאָה עֲצָמוֹ רַב־מְמַדִּי בְּמִרְאָה
כְּאִילוֹ חֵי
וְהָיָה מְגַדֵּף וּמְנַאֵץ
וְאוֹמֵר כָּל דְּבַר תּוֹעֵבָה
וְהָיָה נִפְשׁוֹ נֹקְעֵת מִמֶּנּוּ
וְהוּא לֹא יָרַע
כִּי מַעֲשֵׂיו הַקְדִּימוֹ מִחֻשְׁבוֹתָיו
וְהָיָה שׂוֹאֵל כְּלֵד מֵה חֻשׁוֹב יוֹתֵר
הִטְבֵּעַ אוֹ הַאֲמֵנוֹת
וְהָיָה הַאֲמֵנוֹת הוֹרֵסֵת לְטֻבֵּעַ
וְכָל הַהַגִּיזוֹן רֵצָה בְּכַשְׂרוֹן הַשְׁוִיוֹן
וְהָיָה מְצַמַח גִּבְתָּה

וְהָיוּ שְׁנֵי נוֹשְׂרוֹת
וְהָיוּ שְׁעוֹרוֹתָיו נוֹשְׂרוֹת
וְהָיָה עוֹרוֹ מְתַקְמֵט וּמְצַהֵיב
וְהָיָה זְכַרְנוֹ שׁוֹכֵחַ
וְהָיָה בִּיגְתוֹ אוֹבְדָת
וְהָיוּ מוֹצֵאוֹתָיו מִתְעַתְעִים
וְעֵינָיו פְּעוֹרוֹת תְּרֻדָה רַבָּה
וְהָיוּ הַמְרָאוֹת מַגְדִּילוֹת הַמְרָאָה
וְאֲמֵנוֹת עוֹשָׂה בּוֹ מוֹת פְּרֻצוֹנָה
כְּאִשֶׁר תְּעַשֶׂה בּוֹ אֲמֵנוֹת מוֹת
וְכָל דְּבַר רַע שְׁנַעֲשֶׂה בּוֹ מִמֶּנּוּ
הִנֵּה מִסְכָּן יוֹתֵר לְעֲצָמוֹ וּבְקָשׁוֹ
כָּל דְּבַר רַע נִחְרַת בּוֹ
כְּתָמִיד
וְכָל הַתָּמִיד חוֹמֵק מְאֻבְעוֹתָיו
כְּדָבַר מֵמֵשׁ
וְכָל הָאֵז נְצַטְמַצֵּם לְרַע
וְכָל הַתָּמִיד לְעֲקָשׁוֹ
וְכָל הַפְּעֵם לְהוֹנָה
פֵּעַם הָיָה מְכֻשָּׁף בְּרוּעוֹ
פֵּעַם לֹא הָיָה דְּבַר
וְגוֹדָה מֵאַיִן בְּנִפְשׁוֹ לְמִשְׁהוֹ.
כִּי רַק הַנֶּפֶשׁ בְּלֹא מְאָמֵץ
תַּעֲשֶׂה מִנִּי שֵׁיבְרָא אַמָּץ
פַּס יוֹרֵד לְפַחוֹת מֵדֵי תַּיִים
נִרְאָה שֶׁהִגּוּף מוֹכֵן לְכָל
לְכָל מַעֲשֵׂה שְׁפֹלוֹת מוֹכֵן
לְכָל מַעֲשֵׂה שָׁשׁוֹל וּמַחֲצַב
נֶפֶשׁ תִּתַּמֵּם עָלָיו כְּאִילוֹ כְּלוֹם
לְכָל דְּבַר עוֹל זָדוֹן וְרָשַׁע
לְנֶפֶשׁ זֶה לֹא נוֹגֵעַ לֹא

הָיָה כְּמוֹ תָּמִיד לֹא תִשְׁתַּנֶּה בֵּין פֶּה
הַכֹּל הִשְׁתַּנֶּה כְּבָר מִזְמָן
אֲבָל הַנֶּפֶשׁ בְּשִׁלְהָ לְעוֹלָם
כְּאִילוֹ כְּלוֹם מֵאוֹם לֹא קָרָה
לְנֶפֶשׁ זֶה לֹא מְשֻׁנֶּה
הַגּוֹף צוֹעֵק תְּצִילוֹ
אֲבָל הַנֶּפֶשׁ לֹא תִשֵּׁם לִב
לֹא יֵאֱשִׁימוּ אוֹתָהּ בֵּין פֶּה
מְאִיזוֹ שֶׁהִיא סִבָּה
הָיָה לֹא תִקְשִׁיב הַנֶּפֶשׁ
תְּגִיד שֶׁהִיא כְּמוֹ כְּלוֹם
אֲלוֹהִים אִיזוֹ טְעוֹת אָמְנָה.
בְּטֶרֶם הָיֹת הִתְקַרָּה בְּטֶרֶם הָיֹת הַסָּנִים לִתְקַרָּה
לֹא הָיוּ טֶרֶם נוֹדְעוּ הַסָּנִים
בְּטֶרֶם הָיֹת בְּעַל הַסָּנִים
בְּטֶרֶם רְאוֹתוֹ עֲצָמוֹ
בְּטֶרֶם הָיֹת הַסָּנִים
בְּעַלֵי זְהוֹת שֶׁל עֲצָמוֹ
הָשֵׁב שְׁגוֹעַ מִי שֶׁהָיָה
יָלֵד כּוֹכְבִים מְבִיט בּוֹ עֲצָמוֹ
מְקַרֵּב לְסָנִים וְלַתְקַרָּה
כְּמִפְנֵה לְאַחַר מְקוֹמוֹ לְהַתְקַרָּתוֹ
כִּי וְכִי וְכִי.
וְהָיָה לוֹ קוֹל אֲחֵר מְדַבֵּר
וְהָיָה מְבַדֵּל דִּלְקִים מְאֻבְעִים
שֶׁתַּהֲיֶיהָ לוֹ מִמֶּשׁ כְּמִיִּשְׁהוֹ אֲחֵר
פִּינּוֹן שֶׁשָׁמַר הַכֹּל לְעֲצָמוֹ
הָיָה מִתְפַּוֶּצֵץ מִיִּדְעוֹתוֹ
מִשְׁחַרֵּר לַחֲץ כְּדָבָר קָטָן
וְלֹא הִגִּיד לְעֲצָמוֹ דְּבַר מֵאלוֹ
מִשְׁחַק בְּסוּף הָעוֹלָם הַסּוּפִים

"אפשר לנסוע איתכם?"
"לא?"
"מה זה חשוב? לתל-אביב, לישראל. העיקר לצאת מפה."
"היכנסו."
והוא נדחה לאחור, ארוך וגרמי, ליד איה, אשר לא שמחה ביותר על האורח הלא-קרוא.
"אתם מההתנחלות?"
"היינו." אמרה איה בנימה אירונית, שהסבירה הכול.
"מה זה חשוב," הוסיף רמי, "כולנו יהודים."
נתברר שאת הבחור שאיקרו לשמור על האוהל של "מדר-שיית השלום", הבטיחו לבוא לקחתו, ושכחו. "איוזו חוסר אחריות," אמרה איה, אדישה. — כן, כל העניין היה מאורגן בצורה גרועה, ורוב המרצים לא הגיעו, מחוץ לאורי בן-עמי.
"מה, אורי בן-עמי היה כאן היום?" התפלאה איה.
"אתם מכירים אותו?"
היתה שתיקה אשר הבחור, — ומתברר, סטודנט ושמו יוסי — לא הבחין בה במיוחד. "תשמעו, בן-עמי נתן כאן ספיץ כזה גדול, ממש גדול! הכניס להם באבי-אביהם —"
סוף-סוף הרגיש שאין מעוניינים כל כך לשמוע את דבריו, והשתתק, כי חשב שהסיבה פוליטית. מה עוד שבינתיים, בחל הזר של המושב האחורי, היה מרפקו ממש תקוע בורועה של איה; וככל שהפסיר והלך, ובחמימות שבתוך המכונית, וכך קרוב לגופה הדשן — החל חש שקירבתה נעימה לו; ובהיסוס-מה, וכמו מפני עיקול הכביש, הסיט מרפקו קצת יותר לעברה, ולהפתעתו הגיבה בהרימה מעט את זרועה שלה, ומיד המם אותו בקירבתו הכדור הרך של חזה. המכונית היתה חשוכה. אורית'לה ישנה, מוגנת בחגור-רת-הבטיחות, ורמי התבונן במאומץ בכביש החשוך והחלק-לק של לפניו. לא היה כל חשש שקירבתם תגלה. הפצים רבים וחלקי-לבוש היו פזורים מאחור. אפילו שמיכה. — מילא, — הירהר איה, — מסכן שכזה, עוד כמה נגיעות וכבר לא יהיה לו קר בכלל. — אך האמת היא שלה עצמה היה במגע האסור מעין רפואה נעימה. מרגע שהפקירה עצמה לידי, חלפו נעלמו כל הדקירות שבבטנה ובחזה, ואיזה רוגע נעים, וחמימות, נשתפכו בה. היא נזכרה במה שסיפר לה פעם אורי, לפני שנים רבות, לקראת סוף נישור-איהם, כיצד נסע ערב אחד במונית-שירות מחיפה לתל-אביב, ובחורה מורחית שישבה לצידו במושב האחורי הני-חה לו, טפה אחר טפה, לשלוח בה ידיים עד שאפילו ליטף בשתי אצבעות את מפשעתה. בחשיכה המליאה, בדרך חזרה, בשום-מקום זה שנמצאו בו, ובגשם שהחל יורד שוב, נידמה היה לה שהיא-היא אותה בחורה חסרת-בושה, והסטודנט — אורי בן-עמי; — וזה, מצידו, אכן לא איבד זמנו. מרפקו השמאלי היה חג ונוגע, בקצב הכביש, לחוץ על שדה של איה, והכול בשתיקה. עד מהרה הירשה לעצמו לפרוש מעט את היד, הכף צנחה כמו מבלי משים על בטנה. זה היה רגע מכריע, עוצר-נשימה. התסכים? או תדחננו בכעס ויורידוהו כאן חזרה לגשם, באמצע הדרך הנידחת? — איה נשמה עמוקות, כמו במקום האנחה, כתחליף לקריאת החמ-דה שלא העזה להשמיע — ודממה, כמצפה לבאות. הסטו-דנט קיבל את שתיקתה כהסכמה, ועד מהרה אירע בה הדבר שלא יאומן — אצבעות זרות, גבריות וקשות, טפפו קלות

ולאחור כנופלת, ומכריחה אותו לתפוס בה שוב בשתי ידי, כאשר...
ואז התחיל הגשם. טיפות כבדות. גואלות. שתחילתן בריח גשם ראשון, טרי, שנספג באדמת האבק. והוא כמכה לאט-לאט את תבערת הצחוק המביש. והכול נשאו רגליים וברוחו להיטתר באוהלים ובקאראואנים מפני המטר שנעשה סוחף ושהפך בתוך רגעים אחדים את אדמת הגבעה כולה לבוץ טובעני.
רמי טרחה בפניה, בשקט מבשר-רעות, להדליק את פנס-הרוח, ותלה אותו על המוט המרכזי באוהל. נעליהם היו מלאות בוץ. בוץ היה בכל. הגשם נקש על היריעות. רצפת הקוצים והסלעים היבשה-עדיין היתה נחמה מעטה. אפילו את המיטות המתקפלות לא היה אפשר לפרוש היטב על מיטת ישראל.
"צריך לטלפן לאימא שלי." אמרה איה.
"את יודעת שאין כאן טלפון."
"אולי לצבא יש. אני מפתחת שיוכלי יצטנן."
"הוא יצטנן! באמת, הדאגה שלך משגעת פילים."
"רמי, אני מתחננת בפניך, יש לי דקירות נוראות. בסוף אנחנו נצא מפה כולנו עם דלקת ריאות."
"אבל אי-אפשר לקום ולהסתלק סתם כן, מפני שיוורד קצת גשם. מה יהיה עם דמי ההרשמה שלנו?"
ואז ביטאה אורית'לה את מה שלושתם לא העזו עד כה לומר:
"אוף, כמה שהייתי משתגענת עכשיו לחבק קצת את יובלי החמודי."
יובלי! המתוק הזה. איך אפשר בכלל בלעדי — "או, קי." אמר רמי בהחלטה פתאומית. "אנחנו חוזרים הביתה."
"יופיי! יופיי!" קירטעה אורית'לה ושרה.
"שקט! שקט! מה איתך? לא כל עם ישראל צריך לשמוע אותך!" אמר רמי.
במהירות מפתיעה נאסף הכול ונארו. למזלם פסק מעט הגשם, פיסת שמיים התבהרה במזרח, וניראו כוכבים. ה-מכונית היתה קרה ורטובה. למזלם לא היה קושי להתייבשה. הם נפרדו מהאוהל בלי צער. גם הירידה מן הגבעה עברה בשלום. המטה של המתנחלים, אשר פעל, בעזרת השם, בצורה מאורגנת ביותר, הצליח לצפות מבעוד-מועד את הדרך הזמנית ברשתות-ברזל, שכמותן מצויות בחיל-ההנדסה.
ליד הכביש בערה מדורה קטנה והאירה אוהל פרוץ לרוח ועליו שלט קרוע. דמות אדם קיפצה סביב המדורה, כקופא מקור. כאשר הבחין במכונית, רץ לשולי הכביש והרים יד, מבקש הסעה.
"אל תעצור! זה בטח מחבל —" אמרה איה, שישבה מאחור. אורית'לה התעקשה לשבת במושב הקדמי, על גבי גל של חבילות. ואיה, עם שאר הציד, במושב האחורי.
"איוזה מחבל?" אמר רמי. "לא שמעת בראדיו? זה האוהל של 'מדרשיית השלום'!"
והוא עצר.
בחור צעיר, מתולתל וגבוה, לבוש מכנסיים קצרים וסנדל-ליים, ורועד כולו, השתופף על מכוניתם מבחוץ —

הם נמצאים בספרות, הם נמצאים בריפוטור של התיאטרון המוצג על בימותינו המסוכסכות על ידי הכלל, על ידיכם, על ידי כולנו, אלמנות-מלחמה, יתומים, הורים שכולים, וציבור, אלמנות, ציבור לאומי, נאמן, שומר-מסורת, שמת-נגד לדברי תועבה. שמתנגד לתועבות גויים. למתירנות. לגל הפורנוגרפיה המשתוללת.
"הם רוחשים בטלוויזיה. הם רוחשים בראדיו." אמר בהד-גשה, כרומו לקיפוחו. "רעה הם רוחשים. דיבה הם מטפ-טפים. רעל על לשונם, על לשונם השכירה, המושכרת לחרב, לחרב שכירי האוייב. עוד זוכרים אנו, אחי ואחיותי המת-נחלים בהר, הרי שומרון הקירחים, צוקי אפריים המזוקד-רים —"
ושוב נשמע קול הצחוק החנוק ההוא, המרגיז. ויותר אנשים הסבו פניהם לראות מי המפריע. זו היתה איה. היא צחקה בצמרמורת. העננים התקררו והתעבו ממערב, כמו לקראת גשם. נעשה קר פתאום. צוקי אפריים — אלה הזכירו לה מה שסיפרה לה מירה, שכך הם מכנים ביניהם את הביצים והתרנגול של אפריים, שסובל מקישוי מתמיד. כניראה. עדים הרי חיימסון הקירח, צוקי אפריים המזוקדים, שמ-לטפת מירה... קוקוריקו...
"... וכדרך אחיהם לדיעה בגרמניה הוויימאריט או באי-טליה וצרפת של ימינו, הם מוצאים פורקן לרוחם התבוסי-תנית, לרוחם המתירנית, לרוחם המפונקת והמבולבלת — מוצאים פורקן בהכפשת המורשת הלאומית שלנו, שלכם, המתנחלים בהר, בגאון הרי שומרון הקירחים, מול צוקי אפריים המתרוממים אל-על, המזוקדים..."
ואז התפרץ ללא מעצור צחוקה של איה, שכל יצורי גווה ובייחוד אחוריה היו מרקדים, כאחות תזוית.
" — לומר לעראפאתים: עם ישראל — — —"
— נבלעו דברי צלוח, שטרם נסתיימו, בפרץ הצחוק ה-מטורף, החולני, שבק והתפשט גלים-גלים, כאילו הכול מדוגדים במה שמצחיק את איה, ובעצם הלא איש אינו יודע מה הסיבה, ורק נדבקים כולם בצחוקה שדומה לקריאת קו-קור-רייקו, כאילו היא מנענעת באחוריה את הקהל כולו, חובשי-כיפות וחילונים גם יחד.
וכשהפסיקה רגע, ושמה יד על פיה, כעומדת להתפוצץ או לזרר את הצחוק ממקום אחר בגופה הדשן והמתפרץ לצאת — נתגבר צחוקם של כל השאר, ובייחוד של החיילים הצעירים ובחוריי-הישיבה; וכשנשתתקו מעט הם, כמתביי-שים מפני מפקדיהם ורבותיהם, היתה איה נגרפת מחדש בקול צחוק נורא, היסטרי, כמין נקמת נקבה מכת סמאל, נקמה בכלם, קו-קור-רייקו — — — וסוחפת אחריה שוב מקהלה שלימה — והכול כנגד אמצוי הנואשים של צלוח, המכה על הרמקול בכף-ידו, ומבקש לסיים בשירת "התק-וה", — ואיה זו, כאילו היא מנענעת את כל הקהל, מעלה-מטה, כאחות-דיבוק, בתחת הצחוק שלה, מתהום ארץ רבה.
"קו-קור-רייקו! — — —"
זה היה נורא. ומביד, ומשפיל. ורמי לא ידע היכן יקבור את פניו מרוב בושה. הוא רצה למשוך את איה אחריה, אך אורית'לה, ספק בוכה ספק צוחקת, דבקה בצווארו ברגליים עקשניות ולא הגיחה לו להורידה 'ארצה, כאילו כרתה ברית עם אימה המטורפת. וכשביקש לשחרר יד אחת כדי לתפוס באיה, החלה אורית'לה מדהירה גופה לפנים